

Betænkning afgivet af Indenrigs- og Boligudvalget den 6. maj 2021

Betænkning

over

Forslag til folketingsbeslutning om at ophæve loven om nedrivning og salg af almene boliger og afskaffe de såkaldte »ghettolister« (borgerforslag)

[af Leif Lahn Jensen (S), Peter Skaarup (DF), Andreas Steenberg (RV), Karsten Hønge (SF), Peder Hvelplund (EL), Mai Mercado (KF), Peter Seier Christensen (NB), Ole Birk Olesen (LA), Torsten Gejl (ALT), Aaja Chemnitz Larsen (IA), Lars Løkke Rasmussen (UFG) og Susanne Zimmer (UFG)]

1. Indstillinger

Et *flertal* i udvalget (S, V, DF, SF, KF, NB og LA) indstiller beslutningsforslaget til *forkastelse* ved 2. (sidste) behandling.

Et *mindretal* i udvalget (RV, EL, KD og Sikandar Sidique (UFG)) indstiller beslutningsforslaget til *vedtagelse uændret*.

Alternativet, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ved betækningsafgivelsen ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

2. Politiske bemærkninger

Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti og Socialistisk Folkeparti

Socialdemokratiets, Dansk Folkepartis og Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget, som ligeledes er nogle af aftalepartierne bag parallelsamfundsaf-talen om initiativer på boligområdet, der modvirker parallelsamfund af 9. maj 2018, er enige om at forkaste beslutningsforslaget om at ophæve loven om nedrivning og salg af almene boliger og afskaffe de såkaldte ghettolister.

S, DF og SF noterer sig, at der på baggrund af initiativerne er sket en markant fremgang i Danmarks udsatte boligområder, som ikke har været set tidligere. Dette afspejles bl.a. i antallet af ghettoområder og udsatte boligområder, som blev næsten halveret ved seneste opgørelse den 1. december 2020. S, DF og SF har også konstateret, at dette bl.a. er en følge af fremgang i beskæftigelsesgraden i de pågældende områder.

S, DF og SF noterer sig ligeledes, at der som følge af de obligatoriske udviklingsplaner om nedbringelse af andelen af almene familieboliger er igangsat grundlæggende forandringer af de mest udsatte boligområder, som forventes at bidrage positivt til udviklingen i beboersammensætningen i områderne og være med til at sikre blandede boligområder i fremtiden.

Initiativerne lever på denne baggrund op til målet om at modvirke dannelsen af parallelsamfund i Danmark, og S, DF og S ser derfor ikke anledning til at stoppe indsatsen, hvilket vil være resultatet af beslutningsforslag B 137.

Venstre, Det Konservative Folkeparti og Liberal Alliance

Venstres, Det Konservative Folkepartis og Liberal Alliances medlemmer af udvalget vil »Ét Danmark uden parallelsamfund og uden ghettoer i 2030«. Det var derfor, vi i VLAK-regeringen i 2018 kom med »Initiativer på boligområdet, der modvirker parallelsamfund«, hvor VLAK sammen med en række partier, herunder DF, S, SF og RV indgik aftaler på en række områder, der skal modvirke parallelsamfund:

En aftale med krav om, at de hårdeste ghettoområder, der har stået på ghettolisten i 4 år i træk, skal nedbringe andelen af almene familieboliger til højst 40 pct. inden 2030.

Aftaler med forbud mod at flytte ind i de hårdeste ghettoområder for personer i kontanthjælpssystemet, så der er styring over, hvem der flytter ind i kvarterer med mange sociale problemer.

Aftaler på børne- og socialområdet, bl.a. en aftale om obligatorisk læringstilbud til 1-årige i udsatte boligområder og skærpet straf til ledere for pligtforsømmelser og en aftale om bedre fordeling i daginstitutioner, for at småbørn skal komme ud af isolationen og ind i et dansk miljø. Dansk

sprog skal være på plads, før børnene går videre i folkeskolen.

V, KF og LA noterer sig, at der på baggrund af initiativerne er sket et fald i antallet af ghettoområder og udsatte boligområder. Det er næsten halveret ved seneste opgørelse pr. 1. december 2020. V, KF og LA har også noteret sig, at dette bl.a. er en følge af fremgang i beskæftigelsesgraden i de pågældende områder, ligesom V, KF og LA noterer sig, at der særlig for de hårdest belastede områder er lang vej endnu, at der er brug for en vedholdende indsats.

V, KF og LA noterer sig ligeledes, at der som følge af de obligatoriske udviklingsplaner om nedbringelse af andelen af almene familieboliger er igangsat grundlæggende forandringer af de mest udsatte boligområder, som forventes at bidrage positivt til udviklingen i beboersammensætningen i områderne.

V, KF og LA er på den baggrund enige om at forkaste beslutningsforslaget om at ophæve loven om nedrivning og salg af almene boliger og afskaffe de såkaldte ghettolister.

Radikale Venstre

Radikale Venstres medlemmer af udvalget finder det glædeligt, at borgerforslaget opnåede de fornødne 50.000 underskrifter og kan bakke op om forslaget.

Det er en styrke, at vi bosætter os blandet – uanset om der er tale om Vollsmose eller Hellerup. I blandede boligområder lærer folk hinanden at kende og udvikler forståelse og respekt for hinanden på tværs af sociale skel. RV mener, at det er sund fornuft at understøtte dette formål fra politisk side. Fornuften hører dog op, når man med ghettopakken adresserer virkelige problemer med symbolpolitik og hård retorik. Det er eksempelvis meget problematisk, når etnicitet bliver gjort til et afgørende kriterium for, om et boligområde er en ghetto, fordi etnicitet i sagens natur ikke er noget, det enkelte menneske kan lave om på. På samme måde er det ufornuftigt at rive aldeles gode boliger ned, som der er venteliste til. RV ønsker udvikling i stedet for afvikling.

Enhedslisten

Enhedslistens medlemmer af udvalget støtter borgerforslaget om at afskaffe ghettolovgivningen, som er indført ved lov nr. 1322 vedtaget den 22. november 2018 (også kendt som lovforslag L 38, som blev fremsat af den daværende borgerlige regering i folketingsåret 2018-19, 1. samling). Det kan stoppe nedrivninger, stoppe salget af almene boliger, og det vil afskaffe de tre forskellige typer ghettolister. EL støtter fuldt ud borgerforslaget om at rulle lovgivningen tilbage.

En million mennesker i Danmark bor i de 660.000 almene boliger. Krav til såkaldte hårde ghettoområder om nedrivninger, salg af boliger, konvertering af boliger og tættere byggeri skaber utryghed lokalt for mange tusind mennesker i hele landet. Der er mange, der tænker: Hvad bliver det næste boligområde på ghettolisterne?

Ghettoregler er gentagne gange blevet ændret politisk, men det sker desværre ikke ved behandlingen af dette borgerforslag.

Kun to boligområder ligger over 2,7 pct. kriminelle, som var grænsen, da flertallet vedtog ghettoloven i 2010. Der flyttes hele tiden på målstolperne, så beboerne bliver tabere i en politisk konkurrence om at være hårdest over for bestemte boligområder og mod mennesker med ikkevestlig baggrund.

I stedet for fornuftige lempelser af ghetthereglerne kom regeringen for nylig med et udkast, som forringer mulighederne for, at mennesker med ikkevestlig baggrund eller deres efterkommere samt arbejdsløse kan flytte ind i 58 boligområder, hvor der i alt bor over 100.000 mennesker. Det er områder, hvor der er over 30 pct. med såkaldt ikkevestlig baggrund. Hvorfor vil regeringen øge diskriminationen over for beboere med ikkevestlig baggrund? Hvis regeringen mener, at der er for mange arbejdsløse i bestemte boligområder, så bør beboerne hjælpes med tilbud om arbejde eller uddannelse.

Danmark har modtaget kritik fra FN, omhandlende at udviklingsplanerne for Mjølnerparken skal sættes i bero, så længe der kører retssager. Det har regeringen desværre afvist. Der kører flere forskellige retssager, og EL håber, at beboerne vinder, så planerne kan rulles tilbage.

Økonomi- og Indenrigsministeriet konkluderede i Økonomisk Analyse nr. 30 fra 2018, at ca. 74.000 mennesker lever i parallelsamfund i Danmark. Det var den analyse, som var afsættet til, at der blev lavet en ghettoaftale. EL mener, at det er skuffende, at man ikke har villet lytte til f.eks. adjungeret professor Hans Skifter Andersen, der igen og igen har påpeget, at der ikke er tale om parallelsamfund i Danmark i forhold til de kriterier og indikatorer, som blev anvendt i analysen.

Almene boliger er ved at få gennemført fornuftige klimaindsatser. Men ser man på, hvad der sker, når man ud fra ghettokrav nedriver boliger, så har arkitektfirmaet Vandkunsten regnet på det, og det viser sig at være en virkelig dårlig klimamæssig løsning at nedrive boliger i stedet for at renovere.

EL mener, at vi skal øge antallet af almene boliger markant. Det vil sikre mindre spekulation i boliger, og det vil gøre det lettere at skifte bolig og skabe større fleksibilitet, når man igennem livet har behov for boliger i forskellige størrelser eller man flytter rundt i landet. Tankevækkende er det, at i de ti kommuner, der har allerflest almene boliger, er der ikke nogen boligområder på de såkaldte ghettolister. Det er altså ikke antallet af almene boliger, der er problemet, men derimod flertallets diskriminerende politik og de beslutninger, der er taget. Lovgivning, som kræver, at der reduceres i antallet af familieboliger med 60 pct. i et boligområde som Solbakken i Odense, fordi der er registreret én kriminel for meget i forhold til lovens krav, er helt absurd og uden proportionalitet i forhold til beboerne.

Sikkandar Siddique (UFG)

Sikkandar Siddique (UFG) bemærker, at ghettolisterne, parallelsamfundspakken, lovforslag L 38, som blev vedtaget i 2018, er blevet kritiseret fra alle sider, fra politiet til Institut for Menneskerettigheder, fra de almene boligforeninger og Lejernes Landsorganisation til FN's Komité for Økono-

miske, Sociale og Kulturelle Rettigheder. Selv en blind burde kunne se, at der er noget helt galt.

Ghettoloven skaber parallelle juridiske systemer og rettigheder, hvor ikke alle er lige for loven. Ghettoloven stempler borgere på baggrund af bopæl, på baggrund af indkomst, og på baggrund af hvor de og deres forældre kommer fra. Ghettoloven er et klasseeksempel på, hvordan staten skaber første- og andenrangsborgere, hvor ikke alle er lige for loven.

Ghettoloven er racistisk og diskriminerende. Den institutionaliserer en forskelsbehandling af mennesker, hvor deres familiemæssige baggrund er udslagsgivende for, hvordan de behandles af samfundet.

Loven, der blev gennemført med vedtagelse af lovforslag L 38, er et enormt indgreb i almindelige menneskers rettigheder og er et angreb på almene boliger generelt. Det er et kæmpe socialt eksperiment, der ikke er baseret på evidens. Der er således ikke nogen evidens for, at udsmitninger, hårdere straffe og nedrivninger af almene boliger vil føre til lavere kriminalitet, øget beskæftigelse og øget uddannelsesniveau. Samtidig er ghettokriterierne blevet ændret i løbet af de sidste år og viser ikke den positive udvikling, der sker i mange af de almene områder, som enten er – eller er i fare for at være – på ghettolisten. Det er eksempelvis en myte, at mange i såkaldte »ghettoområder« ikke får en uddannelse. Der er ikke brug for ghettolovens tvang og diskriminerende sanktioner. Opgørelser fra Danmarks Almene Boliger (BL) viser, at uddannelsesniveaue for unge, der bor i områderne på regeringens liste over udsatte boligområder, er stærkt stigende, og at unge med »ikkevestlig« baggrund har overhalet unge med »etnisk dansk« baggrund i forhold til procentdel med studentereksamen (»I ghettoen er det nu flest ikke-vestlige unge, der bliver studenter«, Berlingske, den 28. juni 2017).

Økonomi- og Indenrigsministeriet udgav den tidligere regerings »Analyse om Parallelsamfund« (2018), som langt hen ad vejen dannede grundlaget for ghettolovgivning. Analysen er meget uklar om, hvad der i det hele taget konstituerer et »parallelsamfund«, og hvad det betyder.

Sideløbende med implementeringen af ghettolovgivning har man skåret millioner på den boligsociale indsats, som faktisk viser gode resultater, og som inddrager borgerne i stedet for at tage deres rettigheder fra dem i deres eget land.

Frie Grønne støtter forslaget om at ophæve loven om nedrivning og salg af almene boliger og afskaffe de såkaldte ghettolister.

3. Udvalgsarbejdet

Beslutningsforslaget blev fremsat den 2. februar 2021 og var til 1. behandling den 6. april 2021. Beslutningsforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Indenrigs- og Boligudvalget.

Om baggrunden for beslutningsforslaget

Beslutningsforslaget er et borgerforslag, som inden for den fastsatte frist har opnået det antal støttetilkendegivelser fra borgere, som kræves for at få forslaget fremsat og behandlet som beslutningsforslag i Folketinget.

Borgerforslaget er oprindeligt indgivet af Ibrahim Fadi El-Hassan, Odense, som hovedstiller med Patrick Roenberg Hansen, Frederiksberg, Lucas Oliver Bigandt, København, Freja Feldsted Gerved, København, Jean René Bendix Thierry, København, Lamies Nassri, Ishøj, Mouna Mahmoud, Helsingør, Linda Bruun Villadsen, København, Randi Meldgaard Smitsdorf, Aarhus, Esmaeil Yousef Alnoumeiri, Slagelse og Abdinasir Jama Mohamed, Aarhus, som medstillere.

Oversigt over beslutningsforslagets sagsforløb og dokumenter

Beslutningsforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under beslutningsforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Møder

Udvalget har behandlet beslutningsforslaget i 2 møder.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt 6 bilag på beslutningsforslaget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har under udvalgsarbejdet modtaget 2 skriftlige henvendelser om beslutningsforslaget.

Deputationer

En deputation bestående af forslagsstillere m.fl. bag borgerforslaget har forud for 1. behandlingen af beslutningsforslaget præsenteret udvalget for baggrunden for forslaget.

Spørgsmål

Udvalget har under udvalgsarbejdet stillet 15 spørgsmål til indenrigs- og boligministeren til skriftlig besvarelse, som ministeren har besvaret.

Anders Kronborg (S) Bjørn Brandenborg (S) Tanja Larsson (S) Jan Johansen (S) Birgitte Vind (S) Kasper Sand Kjær (S)

Orla Hav (S) Thomas Jensen (S) Jens Rohde (KD) Kathrine Olldag (RV) Samira Nawa (RV) Halime Oguz (SF)

Kirsten Normann Andersen (SF) Søren Egge Rasmussen (EL) fmd. Jette Gottlieb (EL) Sikandar Siddique (UFG)

Preben Bang Henriksen (V) Hans Andersen (V) Heidi Bank (V) nfmd. Kim Valentin (V) Christoffer Aagaard Melson (V)

Anni Matthiesen (V) Alex Ahrendtsen (DF) Dennis Flydtkjær (DF) Jens Henrik Thulesen Dahl (DF) Marcus Knuth (KF)

Niels Flemming Hansen (KF) Lars Boje Mathiesen (NB) Ole Birk Olesen (LA)

Alternativet, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	49	Liberal Alliance (LA)	3
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	39	Alternativet (ALT)	1
Dansk Folkeparti (DF)	16	Kristendemokraterne (KD)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	15	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Radikale Venstre (RV)	14	Siumut (SIU)	1
Enhedslisten (EL)	13	Sambandsflokkurin (SP)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	13	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Nye Borgerlige (NB)	4	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	7